

Lokallag i Norges Bondelag

Vår saksbehandler
Harald Velsand
Tlf. 22 05 45 56

Vår dato
2010-01-21
Deres dato

Vår referanse
Arkiv: 068
Deres referanse
2010/00108/002

Strategier og tiltak fram mot jordbruksforhandlingene 2010

Høring

Studieheftet om jordbruksoppkjøret 2010 ble sendt ut i november, og vi håper det er god aktivitet i høringsprosessen, synspunktene dere formidler fra medlemmene er viktige når kravet skal utformes. Fylkeslagene setter høringsfristen for lokallagene. Representantskapsmøtet den 24. og 25. mars skal summere opp synspunkt fra lokal- og fylkeslag, og vedta grunnlaget for Bondelagets krav.

Strategier og tiltak

For å få til en **jordbruksavtale** som kan aksepteres, må vi jobbe knallhardt og godt både politisk og opinionismessig nå. Å sikre gjennomslag i arbeidet med **ny Stortingsmelding om landbruks- og matpolitikken** må være et arbeid som går parallelt og som henger nøye sammen med det øvrige politiske arbeidet.

Strategier

- Fortsette å bruke ”Kjærlighet til norsk mat” som slagord overfor folk flest og politikere
- Sette landbruket på den politiske dagsorden
- Politiske aktører på alle plan skal ha kunnskap om landbruket. Stikkord er:
  - Betydningen av norsk matproduksjon internasjonalt og i Norge
  - ”Den norske landbruksmodellen” – dvs. jordbruksavtalen, markedsordninger, samvirkeorganiseringa, samhandling mellom næring og myndigheter mm
  - Utdfordringer for landbruket og **behov for inntekt og levelige vilkår**

Målgrupper er

- Politikere
  - Kjernepolitikere
  - Lokal – og fylkespolitikere
  - Ungdomspolitikere (framtidige rådgivere)
- Folk flest
  - kunder i dagligvareforretningen, bl.a de som står for matinnkjøpene
- Egne medlemmer og egen organisasjon
- Media – er alltid en indirekte - og noen ganger en direkte målgruppe

Bondelagets Servicekontor AS

Postadresse:	Besøksadresse:	Telefon:	Telefaks:	E-postadresse	Internet:
PB 9354 Grønland 0135 Oslo	Schweigaards gt. 34c Oslo	22 05 45 00	22 17 36 68	bondelaget@bondelaget.no	www.bondelaget.no
Norges Bondelag	Org.nr.: 939678670	Bankkonto:	8101.05.12891		
Bondelagets Servicekontor AS	Org.nr.: 985063001 MVA	Bankkonto:	8101.05. 91392		

De ulike målgruppene er opptatt av ulike ting. Vårt budskap må tilpasses målgruppene vi skal nå, og samtidig henge sammen og være troverdig.

Strategiene legger altså opp til at vi skal **skille** mellom det langsiktige arbeidet overfor folk flest og det mer målrettede arbeidet overfor politikere.

- Overfor folk flest er målet å befeste landbrukets gode omdømme, få fram våre positive verdier og forsterke holdningen at landbruket er ei næring vi må satse på.
- Overfor politikere skal vi legge dette, betydningen av norsk matproduksjon, samt ”den norske landbruksmodellen” til grunn, men samtidig **være svært tydelige på våre krav om inntekt og rammevilkår.**

Tiltak og aktiviteter

Politikerkontakt

Både sentral – og fylkesleddet gjennomfører i vinter en rekke politikermøter. Norges Bondelag har møter med næringskomiteen på Stortinget, de politiske partiene og en rekke organisasjoner. Fylkeslagene har møter med både stortingspolitikere, fylkespartiene og enkeltpolitikere på fylkesnivå, samt delta på andre arrangement. Arbeiderpartiet er i år ei spesielt viktig målgruppe. Sentralt i Norges Bondelag utformes nå et felles budskap der følgende forhold vektlegges:

- Landbruket ei betydningsfull næring
  - Internasjonalt perspektiv – klima, energi
  - => må øke matproduksjon framover
- ”Den norske landbruksmodellen” – landbrukspolitikken i Norge fungerer bedre enn i mange andre land
- Inntektsgapet må reduseres – inntektsutvikling, kostnader, kapitalbehov, investeringer mm
- Muligheter i markedet – tollvern og prisbegrensinger
- Behov for økte budsjettmidler

Materiell

- Dette hovedbudskapet framstilles **kortfattet skriftlig** og distribueres til fylkes- og lokalledd til bruk i politikerkontakt.
- Brosjyra ”**Norsk matproduksjon - en komplett verdikjede**” (vedlagt denne sendinga – finnes på nettsidene) er utviklet for å synliggjøre verdiskapinga og bredden i landbruket. (Flere kan bestilles)
- Brosjyrer og faktaark (som mange lag utarbeidet i 2008) som framstiller verdien av kommunens landbruksproduksjon er fortsatt godt stoff.

Aktuelle tiltak for lokallaget kan være møter med:

- Ordfører, formannskap, kommunestyre for å presentere landbruket i kommunen
  - Dele ut materiell, samt eventuelle smaksprøver
  - Synliggjøre lokal verdiskaping
- Stortingspolitikere ”av spesiell interesse”
- Alliansepartnere, f. eks miljøorganisasjoner, NNN-klubber, andre organisasjoner

Sentralleddet vil arrangere et eget seminar om ”Den norske landbruksmodellen” i tilknytning til representantskapsmøtet den 24. mars. Det er videre aktuelt å komme med ulike

Vår dato
2010-01-21

Vår referanse
2010/00108/002

---

landbrukspolitiske utspill utover våren som skal bygge opp til jordbrukets krav i forhandlingene.

Aksjonsdag 14. april

Vi vil gjennomføre en utdelingsaksjon for å få fram de positive verdiene landbruket bidrar med – som er mange! Folk flest bryr seg ikke særlig om bondens inntekt, men vi vet fra undersøkelser at de støtter landbruket og overføringene og setter pris på norsk mat. Derfor må fortsette å spille på de positive bidragene – i denne fasen!

Ei viktig målgruppe er de som er mest opptatt av matvarene og bruker mest tid på å kjøpe inn og tilberede mat. De er **kunder i dagligvareforretninger** - kvinner og noen menn – de som gjør innkjøp til familien. Disse treffer vi **ved matbutikkene – på ettermiddagen**, når folk kommer hjem fra jobb.

Vi planlegger å:

- Dele ut et flygeblad eller et lite hefte til kundene ved matvarebutikken. Hftet skal fortelle om landbrukets positive bidrag, og også inneholde matoppskrifter med fokus på norsk mat (signert Bondelagskokken).
- For å vise tilleggsverdiene alle får fra norsk landbruk når de handler mat i butikken, vil vi trykke og hefte på en ”kassalapp” der vi synliggjør kulturlandskapet, arbeidsplassene, bosettingen, hyttefeltene og jaktterrenget.
- Produsere flere ting til å dele ut, f.eks kjøleskapsmagnet med ”Kjærlighet til norsk mat”.
- Ha en quiz til de som ønsker å stoppe opp litt – og premier til de som svarer riktig.

En slik aksjon skaper ikke alene store avisoverskrifter i riksmidia – men vi mener det er godt stoff i lokal- og regionavisene. Fylkeslagene og sentralledet vil lage utkast til pressemeldinger og følge opp mediajobbing. Vi har mange virkemidler for å gjøre våre stands og aksjoner godt synlig og til et godt fotomotiv – f.eks dyr, produkter og maskiner.

De lokallaga som bestiller materiell til aksjonsdagen får Bonde-t-skjorter og annet standsmateriell. Bestillingslister kommer seinere.

Jordbruksforhandlingene - aksjonsberedskap

Forhandlingsutvalget skal fremme jordbrukets krav, antakelig i uke 17 og forhandlingene planlegges å være ferdige i midten av mai. Målet med alle tiltak utover er å komme fram til en god jordbruksavtale. Om det ikke skulle være mulig og det skulle bli brudd i forhandlingene, må Bondelaget være i stand til å aksjoner på en sterk og offensiv måte. Det er oppnevnt et aksjonsutvalg, ledet av AU- og styremedlem Einar Frogner, som skal forberede aksjonsplaner. Styret vil seinere vedta hvilken beredskap som gjelder.

Med hilsen

Nils T. Bjørke

Per Skorge